

det er jo ogsaa til Dels en anerkendt Tilstand, idet der i en Del Aar har været tilstaaet en afgaaet Navigationslærer en aarlig Understøttelse af 1200 Kroner, hvortil der dog maasse kan have været medvirkende Aarsager, hvilket jeg ikke her skal indlade mig paa. Udvalget har ikke troet, at der var Anledning til at gaa ind paa denne Bestemmelse, der vil fastsætte bestemte Regler for en Pensionering af private Lærere. Naar der i Paragrafen, henvises til Loven af 8de Marts 1856 § 20 om Almuefolebaesenet, gælder denne Henvisning naturligvis kun Reglerne for Beregningen af Pensionen, idet det jo maa erindres, at Loven ikke angaar private Lærere, men fast ansatte Stats- eller Kommuelærere. Det er for dem, disse Lovbestemmelser gælder. Udvalget foreslaar, at Paragraffen skal udgaa.

Vi anbefale saaledes i det hele Lovforslaget med de faa Forandringer, vi have foreslaaet.

Marineministeren (Navn): Jeg kan kun være særdeles glad ved den Behandling, det foreliggende Lovforslag har faaet i Udvalget, idet Udvalget jo ikke alene har sluttet sig til det samme Grundlag for Undervisningen som det, jeg havde foreslaaet, men ogsaa til de allerfleste af Enkelthederne. Med Undtagelse af det Vædringsforslag, der sidst omtales, ere Vædringsforslagene i det hele jo af forholdsvis mindre Betydning, og jeg skal derfor blot sige nogle faa Ord om dem.

Vædringsforslag under Nr. 1 gaar ud paa, at den Søfartstid, som skal have, forinden en Elev kan indstille sig til Eksamen, og som i Lovforslaget er sat til 5 Aar, skal nedsættes til 3 Aar. Allerede efter mine Udtalelser ved 1ste Behandling vil det vistnok have været klart, at jeg for mit eget Vedkommende ikke kan gøre nogen væsentlig Indvending derimod. Jeg har selv været tilbøjelig til at anse 3 Aar for det rette, og det var egentlig kun, fordi det fra en vis Side var saa stærkt urgeret, at Tiden burde være 5 Aar, at jeg den Gang gik ind derpaa. Naar Udvalget nu ogsaa er af den samme Mening som jeg, kan jeg naturligvis intet have derimod. Jeg vil blot gøre en Henstilling til Udvalget med Hensyn til dette Punkt, og det er, om det ikke vilde være i alt Fald ønskeligt, at der i Stedet for „3 Aar, hvoraf 1 Aar i søgaaende Sejlskib“ kommer til at staa „3 Aar, hvoraf mindst 1 Aar i søgaaende Sejlskib“. Jeg tvivler jo ikke paa, at enhver vil se, at det er Meningen, og at det ikke er Meningen, at vedkommende ikke maa

have været mere end eet Aar i søgaaende Sejlskib, men i de analoge Bestemmelser, der allerede findes i den Række af Lovforslag, der mere eller mindre høre sammen, er ved samme Lejlighed dette Ord „mindst“ brugt; det er altsaa blot en Redaktions-henstilling. — Det andet Vædringsforslag har jeg intet at sige til. — Jeg kommer dernæst til det tredje, der angaar Antallet af Navigationsstolerne. Jeg kan naturligvis meget godt finde mig i det stillede Vædringsforslag, saaledes som det foresligger fra Udvalgets Side. Jeg havde vel nok egentlig kunnet ønske, at Tallet virkelig var blevet forandret til 7, saaledes som det ogsaa var blevet foreslaaet af Formanden for Købstadsforeningen i dennes Navn, idet der jo er noget ret naturligt i, at det netop kommer til at ligge 2 Stoler i hver af de større Dele af Landet, nemlig 2 i Sjælland, 2 i Fyn med de dertil hørende Der, 2 i den sjællandske Øgruppe og 1 paa Bornholm, men det kan jo muligvis blive saaledes alligevel, og derfor kan jeg ikke have noget imod Vædringsforslaget. — Hvad det fjerde Vædringsforslag angaar, som gaar ud paa, at det sidste Punktum i § 12 skal udgaa, saa synes jeg vel ikke, at dette Stykke er ganske overflødig, men jeg skal for Resten ikke have noget imod, at denne Sætning gaar ud. Den lyder saaledes: „Ved Valget af de anerkendte Navigationsstoler skal der som anbefalende Omstændighed kunne tages Hensyn til, om vedkommende Skole erholder Tilskud eller anden Støtte fra Kommunen, større Foreninger, Begater o. lign., om den ejer passende Lokale, Materiel m. v.“ Det er ikke ganske overflødig, om der staaer, at det netop skal være anbefalende Omstændigheder, thi man kunde jo netop godt tænke sig, at de anførte Omstændigheder vilde være medvirkende, man kunde jo sige: Hvorfor skulle vi anerkende den Skole og give den Statsunderstøttelse, da den jo f. Eks. allerede har en Understøttelse fra Kommunen. Det var derfor ønskeligt, at Bestemmelsen blev staaende, da det netop er Meningen at støtte de stærke Navigationsstoler og eliminere dem, der have ondt ved at eksistere. Det vilde derfor som sagt ikke være ganske overflødig, om Bestemmelsen blev staaende i Loven, men jeg skal dog ikke indvende noget imod, at Sætningen falder bort, da jeg jo nu for mit Vedkommende veed, hvad Meningen er. — Vædringsforslaget under Nr. 5 er jo en ligefrem Følge af Vædringsforslaget under Nr. 3, og jeg skal derfor ikke sige noget om det.

Endelig er der Vædringsforslaget under Nr. 6 til § 15, som er det væsentligste;